Vitaal gewas en goede werking BPP Forte verrast boomkweker

'Ik zie weer sterke planten'

Boomkweker Jan van Waaij denkt dat chemie zijn langste tijd gehad heeft. Samen met Roelf Havinga van Team Ecosys zoekt hij naar een systeem met sterkere planten en weerbaarheid. Van Waaij ziet de sterke planten van jaren geleden weer terug op zijn kwekerij.

Boomkweker Jan van Waaij ziet zichzelf niet biologisch worden, maar hij wil wel een weerbaarder gewas. 'Chemie kan misschien nog maximaal één of twee generaties, maar dan moet het anders', is zijn visie. 'Biologisch is het niet voor mij. Ik wil toch kunnen ingrijpen als het uit de hand loopt of wat tegen onkruid kunnen doen.'

Van Waaij is nu 31 jaar ondernemer op Kwekerij Van Aalst & Van Waaij in Hazerswoude. In 1982 startte hij samen met Kees van Aalst. In 2001 emigreerde Van Aalst naar Oekraïne en zette Van Waaij het bedrijf voort. In Hazerswoude heeft hij 6 hectare boomkwekerijgewassen, allemaal in de volle grond. Daarnaast heeft hij 15 hectare onder contract bij andere telers.

minder gewilde prooi van ziekten en plagen.

Voor Havinga is het een omslag in zijn denken geweest om via het blad te gaan werken. Eerder probeerde hij resultaat te bereiken via de bodem. Bij die methode bleek dat hij veel te veel last had van chemie en bemesting die de telers naast zijn middelen gebruikten.

Belangrijk verschil met de aanpak van Havinga en de aanpak met chemische middelen is dat de teler aan het begin meer middel nodig heeft en later minder, als de planten en de bodem beter worden. De kosten zijn volgens Havinga beduidend lager en lopen in de loop der jaren wat terug. Toepassing van zijn middel BPP Forte kan eens per paar weken. Later laat het gewas zelf goed zien of extra behandeling nodig is. De werking is bijzonder snel. Opname door het blad is in minuten gebeurd.

ANDER BEELD

Van Waaij verbaast zich soms over de effecten op de aanplant. Hij trekt een plant die klaar staat voor aflevering uit een container. Je ziet een mooi doorwortelde kluit. In de kwekerij zijn veel meer natuurlijke vijanden gekomen. Spinnen en lieveheersbeestjes nemen in aantallen toe en zij nemen Van Waaij werk uit handen. 'Misschien was dit jaar een heel goed jaar om het te proberen', zegt Van Waaij, 'maar ik heb er vertrouwen in. Stel dat ik zo 80 procent minder chemie nodig heb, al is het maar 50 procent...' Van Waaij verwacht dat

'Ik heb er zo echt weer schik in'

Sinds kort werkt hij aan de vermindering van chemische middelen op zijn bedrijf. Daarvoor gebruikt hij advies en middelen van Team Ecosys. Roelf Havinga van dat bedrijf begeleidt hem intensief en probeert mee te denken in het gewasmanagement. Van Waaij is heel tevreden over het resultaat, ondanks dat hij nog maar kort bezig is met deze werkwijze. Hij ziet stevige planten met goede wortels. 'Sommige planten voelen weer als vijftien jaar geleden', zegt hij. 'Ik heb er zo echt weer schik in.'

BLADMEST

Belangrijk in de strategie van Team Ecosys is dat de nutriënten die de plant versterken via het blad gegeven worden. Daarmee versterkt de plant bovengronds en ondergronds en een vitaal gewas is een veel chemie op termijn zo ingeperkt wordt dat alternatieven de enige weg zijn. 'Misschien hebben we het nog één of twee generaties, maar het is een doodlopende weg.'

SNEL

Toen enkele weken geleden een berucht schimmel opdook in de buxus bij een contractteler van Van Waaij, besloot de teler ook hier de BPP Forte in te zetten. De teler was sceptisch over de methode. 'Jan, je hebt een nieuwe hobby', zei hij. Havinga besloot zelf bij de teler langs te gaan en uitleg bij het middel te geven. Het werd direct verneveld, maar de teler was absoluut niet overtuigd van de aanpak. Twee dagen later belde hij: 'Het heeft wel gewerkt', gaf hij sportief toe.

Havinga ziet de werking voor zich als hulp aan de plant om zelf actief zich te beschermen. 'Als je de plant faciliteert, kan die een natuurlijke huisapotheek aanmaken. Dat kan via de bladeren. Het zit in de blauwdruk van de plant.' Havinga noemt hele stoffen in het afweersysteem van de plant die hier een rol spelen. 'De specifieke werking van deze fytoalexinen bouwt de plant op door synthese van sporenelementen met de suikers en eiwitten, dit kan een paar dagen duren. Maar de bescherming is dan wel systemisch, van binnen uit.'

Planten hebben van oorsprong aanleg om via het blad mineralen op te nemen uit water en vulkanische as. Ze kunnen verder via de wortels stoffen uitscheiden die samen met het bodemleven voor de opname van voedingsstoffen zorgen. Het hele systeem versterkt zichzelf, is de visie van Havinga.

BOLLEN EN BOMEN

De boomkwekers die nu ervaring opdoen met Team Ecosys overleggen ook met een groep bollentelers die op dezelfde manier werken. In de bollen zijn ervaring vergelijkbaar. Telers zeggen minder problemen te hebben met schimmels, meeldauw en plaaginsecten. Havinga verwacht dat daarnaast een positief effect te zien zal zijn op onkruidonderdrukking en op vorstgevoeligheid en droogteresistentie.

JORG TÖNJES

Kijken bij de bedrijven

De praktijkmiddag van het praktijknetwerk Natuurlijk Leven-Natuurlijk Telen met thema 'Hoe Bloembollenteelt ook kan' is op 26 september om 13 uur. Op deze middag presenteert het netwerk de resultaten van hun ervaringen met meer ecologische bloembollenteelt, bijvoorbeeld het gebruik van compost en groenbemesters. Bollenteler John Huiberts, Ruigeweg 39 in Sint Maartensvlotbrug is gastheer op de praktijkmiddag. Belangstellenden zijn welkom en medeorganisator Ton van der Lee kan informatie geven. Hij is bereikbaar op 06 - 53 280 525.
Op de middag bespreken de deelnemers aangepaste machines voor niet-kerende grondbewerking, het zaaien en planten van diverse mengsels groenbemesters en bloembollen. Harm Janssens uit Westerenden, akkerbouwer, veehouder, innovatief denker houdt een korte inleiding. Op de internetpagina www.aylsumaheerd.nl staat meer over zijn bedrijf.

Aanwezige bedrijven zijn tijdens de middag zijn:
- Mechanisatiebedrijf Hollands Noordkop met een niet-kerende ploeg.
- Team Ecosys geeft informatie over ecologisch telen.
- Handelsonderneming Ton van der Lee, specialist in compostering, bodemverbetering en het energie uit compost-proces.
- GroeiBalans geeft informatie over genomen plant- en bolsapanalyses.

Op 28 september is er een open dag van de Nederlandse Hoveniersvereniging bij M. van der Spek Hoveniers, Hogeveenseweg 51 te Benthuizen.

Boomkweker Jan van Waaij heeft meer dan alleen een goed gevoel bij de chemiebeperkende aanpak.

Foto's: Nieuwe Oogst

Roelf Havinga van Team Ecosys en Jan van Waaij bespreken de gewasconditie op de kwekerij.

De wortels van de planten ontwikkelen beter als de planten voorzien zijn van de juiste voeding.

Meer spinnen en lieveheersbeestjes helpen bij de plaagbestrijding in een groeikrachtig gewas.

Oude luizenschade is zichtbaar, maar de plaaginsecten verdwijnen en blijven massaal weg.